

ВІДМІННОСТІ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ І НАТО. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЄДНОСТІ ЄС ТА НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено основні відмінності між НАТО та ЄС. Наведено основні факти про Північноатлантичний Альянс та Європейський Союз. Представлено основні засади єдності між найбільшими міжнародними утвореннями.

Ключові слова: НАТО, країни, ЄС, відмінності, союз, держави, єдність

Abstract

The main differences between NATO and the EU are explored. The basic facts about the North Atlantic Alliance and the European Union are presented. The basic principles of unity between the largest international entities are presented.

Keywords: NATO, countries, EU, differences, union, states, unity.

Вступ

Європейський Союз та Північноатлантичний Альянс – два могутніх міжнародних утворення, які керують відносинами численних країн світу. Незважаючи на те, що ЄС і НАТО є двома невід’ємними стовпами європейської безпеки, вони якісно різняться між собою. Саме тому, зараз важливо розуміти деяку різницю між цими утвореннями та основні принципи єдності, завдяки яким ці формування мирно існують.

Основна частина

НАТО - це військово-політичний союз держав, головним завданням якого є захист свободи й безпеки його членів у Європі та Північній Америці відповідно до принципів Статуту ООН. Для досягнення цієї мети Альянс використовує як свій політичний вплив, так і військову потужність, залежно від характеру проблем безпеки, що постають перед державами-членами НАТО. Нині Альянс забезпечує стабільність у євроатлантичній зоні й продовжує трансформуватися з метою адекватного реагування поза межами його традиційної зони відповідальності на нові ризики й загрози, такі як тероризм і проблеми в галузі безпеки, що виникають у країнах, які зазнали кризи державної влади.

В основі діяльності НАТО лежить принцип: безпека кожної країни-члена залежить від загальної безпеки всіх країн Альянсу. Якщо існує загроза безпеці однієї з країн, це не може не впливати на безпеку інших. Це означає, що кожна країна-член бере на себе зобов'язання перед іншими дотримуватися цього принципу, поділяти як ризики та відповідальність, так і переваги колективної оборони. Кожна країна залишається незалежною й зберігає право приймати свої рішення, але спільне планування та розподіл ресурсів дозволяють забезпечити значно вищий рівень колективної безпеки, ніж той, якого кожна країна могла б досягти окремо. Це залишається засадничим принципом співпраці країн НАТО в галузі безпеки.

Європейський Союз - це регіональне об'єднання європейських держав, створене з метою подальшого поліпшення співпраці між народами Європи та підвищення її ролі на міжнародній арені. Євросоюз це, насамперед, об'єднання, яке адекватно відображає рівень досягнутої економічної інтеграції. Місце, яке займає ЄС сьогодні у сфері міжнародних економічних відносин, його роль у світовій політиці, значні соціально-економічні досягнення свідчать про ефективність обраної західними європейцями політичної філософії, а також стратегії, механізмів і методів інтеграції. Досвід ЄС підтверджує, що рух до об'єднаної Європи міг бути лише поетапним - від простих, секторальних форм регіональної інтеграції до складніших і широкомасштабніших: від Митного союзу й спільного ринку товарів – до єдиного внутрішнього ринку з вільним рухом товарів, послуг, капіталу, осіб, потім – до єдиного валютного союзу й запровадження єдиної європейської валюти, й лише на завершальному етапі – до політичного союзу.

У зовнішній політиці України зближення з ЄС та НАТО — це основні державні пріоритети. Водночас, ці дві міжнародні структури не є конкуруючими, а взаємно доповнюють одна одну. Якщо НАТО – це, в першу чергу, безпека, а вже потім – зміцнення демократії, економіки, соціальної сфери держав-членів, то Європейський Союз – це, передусім, ринкова економіка, економічне зростання та стабільність, соціальне поліпшення життя.

Наразі ЄС тільки розпочинає створення елементів своєї власної оборонної складової, покладаючись повністю на надійний механізм НАТО, здатний підтримувати мир та боротися з сучасними викликами і загрозами безпеці.

Разом з тим необхідно підкреслити, що членами НАТО і членами ЄС є практично одні й ті ж країни, перед якими виникли практично одні й ті ж проблеми, які можна розв'язати тільки зберігаючи єдність.

А ця єдність, в свою чергу, забезпечується стабільністю інститутів, що є гарантами демократії, верховенства права, прав людини й поваги та захисту прав меншин; широким консенсусом щодо основ економічної політики; відсутністю територіальних претензій між країнами-членами обох організацій; відданістю принципу співробітництва в забезпеченні національної і колективної безпеки; схильністю до компромісів і пошуку консенсусу в розв'язанні проблем і протиріч; взаємною повагою до національних інтересів кожної країни-члена НАТО та Євросоюзу.

Ефективні робочі відносини, співробітництво між ЄС та НАТО мають вирішальне значення для успішного врегулювання кризових ситуацій не тільки в Європі, а й за її межами.

Висновки

Отже, представлені відмінності дають нам можливість розуміти, що ЄС та НАТО є доволі різними діючими організаціями на фоні всіх країн. Європейський Союз – прагне до ідеального економічного становища, а НАТО – відповідає за безпеку кожної країни-члена. Варто зауважити, що спільні проблеми всіх країн-членів вищезгаданих організацій об'єднали їх та укріпили відносини між ними. Завдяки цьому забезпечується відносно стабільна ситуація на всіх континентах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнієнко, В. О. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник / В. О. Корнієнко. – Вінниця : ВНТУ, 2018.
2. О.В. Когут, А.С. Циганчук К 57 Геополітичний вибір України: сучасний стан і перспективи розвитку. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2008. – 110 с.
3. https://studopedia.su/8_63233_osnovni-vidminnosti-mizh-nato-ta-yes-yak-mizhnarodnih-mizhuryadovih-organizatsiy.html

Слободяник Ольга Олександрівна – студентка групи ЕКО-17б, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, е – mail: olgarizhenko557@gmail.com

Науковий керівник: Корнієнко Валерій Олександрович – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Slobodjanyk Olga Oleksandrivna - student group ECO-17b, Institute of Environmental Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya, olgarizhenko557@gmail.com

Scientific supervisor: Valeriy Olexandrovyeh Kornienko - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.